

ZPRÁVA O ČINNOSTI PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA OBDOBÍ 04/2018–04/2019

Představenstvo České komory architektů předkládá k projednání a schválení valné hromadě zprávu o činnosti představenstva za uplynulé období, tedy od dubna 2018 do dubna 2019.

- 1. Zpráva o plnění usnesení XXV. VH ČKA 2018**
- 2. Činnost ČKA v období 2018–2019**
- 3. Závěry a zhodnocení činnosti představenstva ČKA za období 04/2018–04/2019**

1. ZPRÁVA O PLNĚNÍ USNESENÍ XXV. VH ČKA 2018

Valná hromada, která se uskutečnila v Praze dne 14. dubna 2018, uložila:

1.1 představenstvu, aby projednalo s Ministerstvem pro místní rozvoj metodický přístup k vydávání závazného stanoviska úřadů územního plánování s ohledem na kompetence úřadů územního plánování v oblasti architektury.

Plnění: Úkol byl splněn.

Komora vedla s Ministerstvem pro místní rozvoj k této záležitosti několik jednání, ve kterých zdůrazňovala nutnost urychleného řešení situace, která nastala od 1. 1. 2018, kdy nabyla účinnosti novela stavebního zákona (č. 225/2017 Sb.), dle které došlo k přenesení povinnosti posuzovat soulad připravovaných záměrů a staveb s územními plány ze stavebních úřadů na úřady územního plánování.

Komora se k této záležitosti v průběhu roku 2018 opakovaně vyjadřovala - např. tisková zpráva z 30. 7. 2018, článek v Bulletinu č. 3/18. Doporučovala, aby úřady územního plánování vydávaly závazná stanoviska pouze v případě, kdy společné řízení vede jiný stavební úřad než obecný, dále aby byl obsah závazných stanovisek omezen (nadbytečné hodnocení souladu s cíli a úkoly územního plánování, Politikou územního rozvoje a zásadami územního rozvoje) a konečně aby zpracovatelé závazných stanovisek byli metodicky instruováni tak, že jejich úkolem má být posouzení záměrů a staveb dle platné územně plánovací dokumentace, neměli by se však vyjadřovat k architektonickému řešení.

S účinností od 1. 9. 2018 bylo předmětné ustanovení stavebního zákona novelizováno a okruh záměrů vyžadujících závazné stanovisko úřadu územního plánování byl omezen. Jedná se nicméně pouze o dílčí řešení problému.

1.2. představenstvu, aby se zabývalo transformací přípravy a realizace staveb v éře moderních technologií (Smart Cities, BIM, Průmysl 4.0)

Plnění: Úkol byl splněn.

Komora se podílí na přípravě a připomínkování věcného záměru nového stavebního zákona (podrobněji viz níže pod bodem 2 této zprávy), který počítá

s elektronizací stavební agendy, vznikem národního geoportálu územního plánování, informačním systémem a datovými úložišti, kam bude možné vkládat dokumentaci volitelně i v BIM. Zástupce Komory se zúčastnil konference „Koncepte BIM 2022 – setkání leaderů BIM ve stavebnictví“. Komora má své zástupce v pracovní skupině MMR pro Smart Cities a v Radě vlády pro stavebnictví při Ministerstvu průmyslu a obchodu.

2. ČINNOST ČKA V OBDOBÍ 2018–2019

VYUŽÍVÁME MOŽNOSTI PŘIPOMÍNKOvat ZÁKONY A PŘEDPISY

ČKA se opět zapojila do připomínkování legislativních dokumentů. Účast na legislativním procesu patří mezi velmi důležité aktivity ČKA, jejich pracovních skupin i celé Kanceláře ČKA. Připomínkování je dlouhodobý a zodpovědný proces s jasně stanovenými cíli, který vyžaduje komunikaci s orgány veřejné správy, profesními komorami i dalšími institucemi a organizacemi.

V průběhu roku byly připomínkovány předpisy nezbytné pro výkon profese autorizovaných architektů:

Nový stavební zákon

V průběhu roku 2018 se Ministerstvo pro místní rozvoj přiklonilo k názoru, dlouhodobě prosazovanému Komorou, že namísto další ze série novel stavebního zákona je třeba začít připravovat zákon zcela nový. Legislativními pracemi byla ministerstvem pověřena Hospodářská komora ČR, která pracovala na věcném záměru nového předpisu. MMR ustavilo pracovní skupiny, zaměřené na jednotlivé dílčí části rekonstrukce (procesní právo, hmotné právo, institucionální změny, digitalizace), které se průběžně vyjadřovaly k výstupům předkládaným Hospodářskou komorou. V těchto pracovních skupinách MMR měla Komora své zástupce. V lednu 2019 byl věcný záměr předán do připomínkového řízení, kde se k němu Komora opět vyjadřovala. K otázce rekonstrukce byla vydána i tisková zpráva. Obecně lze říci, že Komora podporuje a vítá tyto body věcného návrhu: (i) zjednodušení řízení a snížení administrativní zátěže stavebníků při vyvážení práv občanů a stát; (ii) zkrácení lhůt na vyřízení povolení stavebních úprav a novostaveb; (iii) vydávání jednoho povolení v jednom řízení na jednom úřadě; (iv) integraci dotčených orgánů a koncentraci řízení; (iv) zjednodušení obsahu a snížení počtu typů projektové dokumentace; (v) zvýšení odpovědnosti autorizovaných osob i úředníků státní správy; (vi) vyčlenění stavební správy ze spojeného modelu výkonu veřejné správy; (vii) vytvoření jednoho stavebního úřadu s třístupňovou hierarchií; (viii) posílení postavení obcí v procesu správy jejich území a při řízení o povolení staveb; (ix) pružnější a profesionálnější pořizování a schvalování územních plánů; (x) přesnější definování veřejného zájmu a jeho vyšší ochranu; a (xi) koncentraci řízení, apelační princip v procesu odvolání a přezkumu. Ve věcném záměru nicméně absentují, či jsou nedostatečně řešeny některé záležitosti, které Komora vnímá jako podstatné, zejména: (i) vymezení cílů a úkolů územního plánování v zákoně samotném, které umožní zodpovědně rozhodovat o vypořádání protichůdných veřejných zájmů v území; (ii) formulování veřejných zájmů jednotlivých „rezortů“, které musí být v procesu projednávání a schvalování stavebním úřadem uvedeny do souladu; (iii) nově definované postavení obcí ve všech procesech, od pořizování územně plánovací dokumentace po povolování staveb, které jim umožní hájení veřejného zájmu obcí v

řízení, kde ztratí dosavadní „možnost“ ingerence do stavebních řízení (jako stále častěji kritizovaná systémová podjatost) - nové územní plány musí umožnit samosprávám nastavit podmínky pro povolování staveb tak, aby byl zajištěn jejich dostatečný vliv na vlastní rozvoj a předem stanovena obecná transparentní pravidla reagující na místní podmínky a odlišnosti; (iv) zakotvení hmotného stavebního práva přímo do připravovaného zákona (definice stavby, požadavky na využití území).

Novela zákona o urychlení výstavby a stávajícího stavebního zákona

Ministerstvo dopravy předložilo v listopadu 2018 návrh novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Součástí návrhu byla i další změna stavebního zákona, která měla mimo jiné zavést územní rozvojový plán jako další závazný celostátní nástroj územního plánování. Komora se v rámci připomínkového řízení ostře ohradila proti tomu, že tento materiál, který se poměrně zásadním způsobem dotýká činnosti autorizovaných osob, nebyl v průběhu přípravy s Komorou nikterak konzultován. Zavedení nového nástroje územního plánování považuje Komora za nekonceptní.

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Komora se připojila k námitkám vznášeným dalšími profesními komorami vůči novele zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, která rozšiřuje výčet osob povinných poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Argumentace byla založena na tom, že profesní komory jako subjekty zřízené zákonem by měly být výslovně vyjmuty z působnosti zákona, a to s odůvodněním, že nelze těmto subjektům, které nejsou financovány z veřejných prostředků, takto neodůvodněně přidávat další a další povinnosti.

Komora připomínkovala i další předpisy, například návrh zákona o lobbování (kde společně s ostatními profesními komorami, požadovala, aby v nově připravovaném zákonu bylo výslovně uvedeno, že činnost profesních komor zřízovaných zákonem není považována za lobbování) nebo návrh zákona o stavebních výrobcích (kde namítala zejména nedostatečnou provázanost se stavebním zákonem). Podílela se také na přípravě nového zákona o znalcích, kde se vyjadřovala k vymezení znaleckých oborů vztahujících se k činnosti autorizovaných osob.

POŘÁDALI JSME ŠKOLENÍ A SEMINÁŘE

V souvislosti s velkou novelou stavebního zákona účinnou od 1.1.2018 ČKA uspořádala v průběhu celého roku 2018 pro své členy téměř 30 bezplatných seminářů ke stavebnímu zákonu. Uskutečnily se i další semináře (k Pražským stavebním předpisům či GDPR), probíhala Fóra krajinářské architektury, debaty OTTA (Otevřený think tank architektů) na téma soutěže, městský architekt, rekodifikace stavebního práva a veřejný zájem v územním plánování.

ZPRACOVALI JSME ANALÝZY POLITIK ARCHITEKTURY A STAVEBNÍ KULTURY

Na základě objednávky Ministerstva pro místní rozvoj Komora zpracovala analýzy vybraných zahraničních politik architektury a stavební kultury. Součástí stanoviska byla doporučení pro aktualizaci Politiky architektury a stavební kultury České republiky v návaznosti na provedenou analýzu zahraničních úprav, stejně jako doporučení k aktualizaci vycházející z činnosti ČKA a zkušeností s implementací Politiky architektury a stavební kultury České republiky.

POKRAČUJEME V PROJEKTU ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU

ČKA pořádá Českou cenu za architekturu, která je přehlídkou staveb realizovaných v České republice, od roku 2016, v roce 2018 tak proběhl již 3. ročník. Česká cena za architekturu (ČCA) nadále sází především na přítomnost odborné Akademie, prestižní sedmičlennou mezinárodní porotu a ojedinělý koncept propagace architektury v průběhu celého roku a napříč jednotlivými regiony České republiky. Architekti mohou svá díla přihlašovat, aniž by hradili poplatek za registraci, přihlašování se děje pomocí webového rozhraní. Z tohoto důvodu se ČCA setkává s velkým zájmem architektů, kteří do ní v roce 2018 přihlásili bezmála 145 svých realizací. Mezinárodní odborná porota nejprve vybrala 33 nominovaných děl, jež byla představena v květnu 2018 na nominčním večeru a prezentována v katalogu přehlídky a na doprovodných akcích ČCA. Z těchto nominovaných děl pak porota následně vybrala osm děl, kterým bylo uděleno čestné označení Finalista ČCA a z nichž se etabloval držitel hlavní ceny. Uděleny byly rovněž ceny za výjimečný počin a mimořádné ceny partnerů. Celý projekt dlouhodobě přispívá k PR ČKA a je mu věnován velký mediální zájem. V roce 2018 pro velký zájem soutěžících i partnerů byl závěrečný slavnostní galavečer uspořádán ve Fóru Karlín (účast cca 900 osob), z večera byl také pořizován přímý přenos vysílaný na Art zóně České televize. Proběhla desítka výstav týkajících se 2. a 3. ročníků ČCA (v Praze, Brně, Olomouci, Ostravě, Krnově, Velkém Meziříčí, Slavonicích, Plasích).

ZAHÁJILI JSME KAMPAŇ „ARCHITEKTURA S ARCHITEKTEM. SAMOZŘEJMĚ!“

Představenstvo dlouhodobě diskutuje o možnostech propagace architektury a práce architektů. Z hlediska kapacitních i finančních limitů ovšem není možné spustit mohutnou samostatnou kampaň. Představenstvo se rozhodlo pro sjednocení všech komorových aktivit pod jednu kampaň – ARCHITEKTURA S ARCHITEKTEM. SAMOZŘEJMĚ! – i s cílem dosáhnout synergie všech stávajících i případných nových komorových aktivit.

NABÍDLI JSME SPOLUPRÁCI NOVÝM ZASTUPITELSTVŮM

ČKA obeslala na konci roku 2018 zastupitelstva všech obcí s nabídkou pomoci při koncepčním rozhodování o území, zodpovědné správě obecního majetku a řešení dalších problémů souvisejících s rozvojem obce. Nové zastupitele upozornila na publikace vydané Komorou, které mohou při své činnosti využít, konkrétně se jedná o publikace Městský architekt, Standard služeb architekta a Výběr architekta/projektanta. Rada obcí na tuto nabídku zareagovala a pracovní skupina urbanismus intenzivně konzultuje zejména otázky týkající se zavedení pozice městského architekta.

PODPORUJEME KONÁNÍ ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ

Komora udělila v roce 2018 celkem 34 potvrzení regulérnosti. Jedná se o menší počet než v letech 2016 a 2017, které byly rekordní. Pozitivní je počet vyhlášených výsledků soutěží (43, což je druhý nejvyšší počet za celou dobu sledování) a počet realizací (15, což je nejvíce za dobu sledování). ČKA pro podporu soutěží pořádá školení porotců i organizátorů soutěží, zpracovala také vzorové soutěžní podmínky pro jednotlivé kategorie soutěží (otevřené a užší architektonické soutěže i soutěže o návrh). Pracovní skupina pro soutěže současně aktivně oslovuje města a obce s nabídkou konzultací k soutěžím.

SPOLUPRACUJEME S OSTATNÍMI PROFESNÍMI KOMORAMI

ČKA pokračuje ve spolupráci s ostatními profesními komorami zřízenými zákonem, tato spolupráce se osvědčuje zejména při připomínkování návrhů právních předpisů a jednáních na úrovni vlády. V prosinci proběhlo pravidelné předvánoční setkání vrcholných představitelů všech profesních komor v Brně, v únoru 2019 pak koordinační schůzka, kde byla naší Komoře mimo jiné přislíbena podpora ostatních komor při připomínkování nového stavebního zákona.

Tradičně dobrá je také spolupráce se Slovenskou komorou architektů. V listopadu 2018 bylo v Bratislavě podepsáno u příležitosti 100. výročí založení Československa společné Memorandum o spolupráci.

ZPRACOVALI JSME METODIKY PRO MMR

ČKA za podpory ČKAIT dokončila metodiky pro zadávání veřejných zakázek na projektové práce, které podrobně popisují postup zadávání veřejných zakázek na projektové práce, a to jak soutěží o návrh (s následným jednacím řízením bez uveřejnění), tak s využitím kritéria kvality (kombinace nabídkové ceny, která nesmí být dominantní, a dalších kritérií). Manuál obsahuje popis celého procesu zadávání včetně investičního záměru a standardů projektových služeb; důležitou součástí manuálu je Program pro stanovení předpokládané hodnoty projektových služeb včetně možnosti stanovit předpokládané investiční náklady stavby.

PROPAGUJEME ČINNOST MĚSTSKÉHO ARCHITEKTA

Česká komora architektů dlouhodobě zdůrazňuje téma městského architekta, jenž má významnou a nenahraditelnou roli při vzniku, rozvoji a správě lidského sídla – obce, města. Byl aktualizován již dříve vydaný manuál Městský architekt, který přehledně popisuje, kdo to vlastně je městský architekt, co dělá, v čem může pomoci, kdo jím může být, zda je jeho angažování vůbec legální a za jakých podmínek si ho může obec či město najmout. Dále došlo k přijetí Kodexu městského architekta. K tématu bylo 19. 9. 2018 na Smíchovské náplavce uspořádáno debatní setkání OTTA (Otevřený think tank architektů), kterého se, i díky volbě lokality, zúčastnilo velké množství zainteresovaných osob.

INTENZIVNĚ SE PODÍLÍME NA ČINNOSTI ACE

ČKA i v roce 2018 intenzivně pokračovala ve své aktivní činnosti na poli zahraničních aktivit, a to především v Evropské radě architektů (ACE). Pro roky 2018 a 2019 má ČKA svého zástupce v představenstvu ACE, a to Pavla Martinka. Členství v představenstvu ACE je prestižní záležitostí, kdy představenstvo je složeno z 10 členů a předsedy, polovina představenstva je volena, zbývající část je nominována národními komorami na základě rotačního principu, který zajišťuje organizacím právo mít v určité periodě v představenstvu svého zástupce. Michal Fišer je předsedou pracovní skupiny pro zadávání veřejných zakázek a pro soutěže ACE.

HOSTILI JSME TRADIČNÍ SETKÁNÍ KOMOR A PROFESNÍCH ORGANIZACÍ

Pro hlubší spolupráci zemí visehradské čtyřky vznikla z iniciativy ČKA idea pracovního setkání zástupců profesních organizací těchto zemí, které by umožnilo sdílení dokumentů a materiálů jednotlivých komor a tím i jejich efektivnější prosazování. Prohlubují se tak kontakty, spolupráce a výměna zkušeností mezi komorami a profesními organizacemi. První schůzka se uskutečnila v lednu 2015 v Brně, v březnu 2019 proběhlo již páté setkání, poprvé konané v Praze. Tématem byly zejména aktuální otázky stavebního práva. Setkání se kromě zástupců profesních komor zemí visehradské čtyřky zúčastnila i představitelka ENACA Ruth Schagemann a také zástupci Ministerstva pro místní rozvoj.

USPOŘÁDALI JSME DALŠÍ ROČNÍK PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ

Do v pořadí již 19. ročníku přehlídky diplomových prací se zapojilo 97 mladých architektů a architektek. Výsledky byly slavnostně vyhlášeny 16. října 2018. Diplomové práce byly vystaveny na výstavě v prostorách Kanceláře ČKA v Praze a následně jsou formou výstav představeny i vysokým a středním školám.

Uvedené popsané aktivity se odehrávají v gesci jednotlivých pracovních skupin ve spolupráci s Kanceláří ČKA.

PRACOVNÍ SKUPINY

PS KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA

Předseda: Petr Velička

Členové: Klára Salzmann, Jakub Chvojka, Matouš Jebavý, Eva Jeníková, Lenka Vyhnálková
Jiřina Zemanová (stálý host)

PS LEGISLATIVA

Předseda: David Hlouch

Členové: Pavel Hnilička, Martin Peterka, Jiří Plos, Martin Kloda, Kamil Kubiš, Jan Kasl, Aleš Marek, Kamil Kubiš, Ivan Plicka, Karel Cieslar, Benjamion Fragner, Jan Sedlák, Josef Smutný, Lucie Kadrmanová Chytilová, Igor Krčmář, Miroslav Kopecký

Podskupina pro rekodifikaci: David Hlouch, Jan Kasl, Martin Kloda, Aleš Marek, Kamil Kubiš, Ivan Plicka

Podskupina pro památkovou péči: Karel Cieslar, Benjamion Fragner, Jan Sedlák, Josef Smutný, Lucie Kadrmanová Chytilová, Igor Krčmář, Jiří Plos, Miroslav Kopecký

PS SOUTĚŽE

Předseda: Milan Svoboda

Členové: Michal Fišer, Jana Janíková, Petr Lešek, Jan Sapák, Pavla Pannová, Alexandr Kotačka, Mirko Lev, Ondřej Tuček, Petr Velička

Martin Frei (dočasně pozastavené členství)

PS STANDARDY A HONORÁŘE

Předseda: Ivan Plicka

Členové: Pavel Rada, Jaroslav Šafer, Aleš Marek, Pavel Martinek

PS URBANISMUS

Předseda: Milan Košař

Členové: Radek Kolařík, Vladimír Mackovič, Ivan Plicka, Vlasta Poláčková, Václav Zůna, Stašek Žerava, Vojtěch Mencl

PS VZDĚLÁVÁNÍ

Předseda: Ladislav Lábus

Členové: Regina Loukotová, Radek Kolařík, Lenka Burgerová

PS ZAHRANIČNÍ AKTIVITY

Předseda: Jaroslav Šafer

Členové: Dalibor Borák, Pavel Martinek, Josef Smutný

GREMIUM ČESKÉ CENY ZA ARCHITEKTURU

Předseda: Ivan Plicka

Členové: Pavel Hnilička, Jaroslav Šafer, Pavel Martinek, Radek Kolařík, Milan Svoboda, Petr Velička

PRACOVNÍ SKUPINA PRO HOSPODAŘENÍ

Členové: David Hlouch, Miroslav Holubec, Daniela Rybková

3. ZÁVĚR A ZHODNOCENÍ ČINNOSTI PRÁCE PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA OBDOBÍ 04/2018–04/2019

Představenstvo vycházelo ve své činnosti především z priorit, vyplývajících z ustanovení §23 odst. 6 zákona č. 360/1992 Sb. I v období od dubna 2018 do dubna 2019 se dařilo posílit postavení Komory jako respektované stavovské profesní organizace, a to jak směrem ke státní správě, tak i k odborné a širší veřejnosti. Důležitým a aktivním nástrojem je projekt Česká cena za architekturu.

Představenstvo se zaměřilo na zlepšování prostředí pro výkon profese, na zlepšování servisu, poskytovaného členům Komory i na kontakty a spolupráci s orgány státní správy, s ostatními komorami a s dalšími institucemi a organizacemi. Pokračovalo rovněž v aktivitách zaměřených na zahraniční spolupráci, ať už v rámci ACE, ENACA či V4. Intenzivně se zapojilo do procesu rekodifikace stavebního práva. I v reakci na usnesení loňské valné hromady se věnovalo možnostem digitalizace a moderních technologií (BIM, Smart Cities, Průmysl 4.0.).

Velký význam, zejména pro popularizaci a osvětu má i komunikace s odbornou a širokou veřejností. V této souvislosti se výrazně projevila na vnímání profesní komory i Česká cena za architekturu, která se za dobu svého konání stala významnou součástí ČKA, která zásadním způsobem zvýšila hodnotu vnímání ČKA coby profesní organizace, která je důležitou součástí veškerého dění souvisejícího s architekturou a profesí architekta.

Představenstvo ČKA text projednalo a schválilo na 4. zasedání 12. 3. 2019